

Передмова

“Від європейського Відродження - до відродження України”

У розмаїтті голосів сьогодення ми лише зрідка і то приглушено вчуємо звуки минувшини. Стонлений нагальною потребою повсякчас занурюватися у глибини інформаційного буму сучасний розум вельми поверхово, а інколи й зверхньо ставиться до досвіду колишніх епох. Сприймаючи культурну спадщину предків як феномен виключно *естетичний*, епоха постмодерну мимохить ігнорує *аксіологічну цінність* духовних надбань попередників. При цьому обрії наукового пошуку, який ведеться на теренах хронологічно віддалених культур, нерідко звужуються, адже йому бракує багатовимірності. Розгорнутий у площині історичної поетики, цей пошук, безперечно, виявляється плідним, проте, у випадку, коли дослідник не приділяє належної уваги аспекту концептуально-ціннісному, його підхід “страждає” на надмірну діагностичність. І тоді віддалена віковою дистанцією літературна пам’ятка стає об’єктом своєрідного “анатомічного розтину”, який ведеться з благим наміром – виявити міру “традиційного” та “новаторського” в ній. Згодом ця пам’ятка вноситься до відповідного жанрово-стильового реєстру, одержує певний “маркер”, як-то: “справжня перлина”, “типовий взірець”, або ж “епігонський зразок”, “естетично недосконалий витвір”, “передчасний” чи “занадто пізній” вияв якоїсь тенденції. А художнє слово так і залишається сукупністю застиглих знаків на аркуші паперу: воно має свого читача, але йому все ще бракує “партнера по комунікації”. Прочитане, зрозуміле і навіть осмислене, воно так і не встигає перетворитися на першу репліку діалогу з його сучасним реципієнтом. Діалог, навіть коли він майже назрів, не наважується розпочатися. Заважає дистанція, закладена безжальним хроносом, спровокована упередженим ставленням “сьогодення” до “минувшини”.

Напевне, це ставлення коріниться у споконвічному протистоянні “батьків і дітей”, яке привчає усіх нащадків не до